# EVROPSKI PARLAMENT

*2004* *2009*

*Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve*

ZAČASNO
**2007/2196(INI)**

25. 9. 2007

# OSNUTEK POROČILA

o diplomatski in konzularni zaščiti državljanov Unije v tretjih državah
(2007/2196(INI))

Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve

Poročevalec: Ioannis Varvitsiotis

PR_INI

## VSEBINA

**Stran**

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA.....3

## PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

**o diplomatski in konzularni zaščiti državljanov Unije v tretjih državah (2007/2196(INI))**

*Evropski parlament*,

– ob upoštevanju zelene knjige Evropske komisije z dne 28. novembra 2006 o diplomatski in konzularni zaščiti državljanov Unije v tretjih državah (KOM(2006)0712),

– ob upoštevanju člena 45 svojega poslovnika,

– ob upoštevanju poročila Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve ter mnenj Odbora za zunanje zadeve, Odbora za razvoj in Odbora za pravne zadeve (A6–0000/2007),

A. ker je predstavništvo držav članic v tretjih državah zelo različno;

B. ker imajo diplomatsko in konzularno predstavništvo v vsaki državi članici EU le tri države na svetu (Kitajska, Rusija in Združene države), ker ima v 107 državah predstavništva največ 10 držav članic in ker v nekaterih najbolj priljubljenih turističnih območjih, kot so Maldivi, predstavništev držav članic sploh ni,

C. ker bi lahko zaradi čedalje večjega števila državljanov Unije, ki potujejo (v letu 2006 je bilo prodanih 180 milijonov vozovnic) ali prebivajo izven Unije, izkoristili delovanje Evrope v skupnih prizadevanjih za združevanje sredstev prek delegacij Evropske komisije, s čimer bi izravnali omejitve konzularnih in diplomatskih mrež držav članic,

D. ker je na tem področju pravni red Skupnosti premalo razvit ter omejen na Sklep predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, št. 95/553/ES z dne 19. decembra 1995 o zaščiti državljanov Evropske unije s strani diplomatskih in konzularnih predstavništev[1] in izmenjavo informacij med državami članicami v okviru delovne skupine Sveta EU za konzularno sodelovanje (COCON), katere cilj je organizacija izmenjave informacij o dobrih nacionalnih praksah,

E. ker upošteva pobudo Komisije, ki želi z zeleno knjigo prispevati k dejanskemu izvajanju člena 20 Pogodbe o EU, ki se do zdaj večinoma ni upošteval in ki določa, da ima vsak evropski državljan ob odsotnosti predstavništva ali konzulata svoje države članice pravico do diplomatske in konzularne zaščite na podlagi načela nediskriminacije,

F. ker Komisija v zvezi s tem:

- izpostavlja člen 46 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, ki obravnava pravico do konzularne in diplomatske zaščite kot temeljno pravico evropskega državljana,
- izpolnjuje obveznost revizije, ki je predvidena po petih letih za Sklep 95/553/ES, ki je začel veljati maja 2002,
- napoveduje objavo petega poročila Komisije o državljanstvu Unije, kar je dobra priložnost za objavo pobud v zvezi s priznanjem resnične pravice do diplomatske in konzularne zaščite;

[1] UL L 314, 28.12.1995, str. 73.

G. ker se je obstoječi pravni okvir do zdaj razlagal omejeno, pri čemer je diplomatska ali konzularna zaščita spadala na ozko področje medvladnih odnosov, ki jih ne ureja člen 20 Pogodbe, ampak Dunajska konvencija iz leta 1963,

H. ker se diplomatska in konzularna zaščita medsebojno dejansko razlikujeta po značilnostih, strukturi in glede na uvedbe postopkov, saj je lahko konzularna zaščita obvezna vsaj v nekaterih primerih, medtem ko se uporablja diplomatska zaščita vedno v okviru diskrecijske pravice ali vsaj v okviru odnosov med državama,

I. ker nasprotno Maastrichtska pogodba uvaja evropsko državljanstvo, ki izhaja iz državljanstva držav članic, in ker je treba zdaj poskušati uskladiti diplomatsko in konzularno zaščito, kar je pomemben korak potrebne „komunitarizacije stebra PNZ“,

J. ker je s tega vidika nujno, da se takoj ustvarijo pogoji, ki bodo omogočali revizijo sklepa iz leta 1995 v smislu širitve, in da se v ta sklep jasno vključi diplomatska zaščita,

K. ker države članice že zdaj sprejemajo pobude, kot so pobude o „vodilni državi“ in izvajanju skupnih simulacij, ki omogočajo boljši odziv na krizo in/ali izjemne okoliščine in ki jih lahko Komisija izboljša na področju ocenjevanja,

L. ker so mreže, ki še niso dovolj izkoriščene, kot so mreže častnih konzulov, dragocen vir, za katerega je treba zagotoviti potrebno pomoč,

1. brez pridržkov odobrava pobudo Komisije, ki zavrača površno razlago člena 20 Pogodbe o EU in želi oblikovati osnove dejanske temeljne pravice, ki bodo usklajene z diplomatsko in konzularno zaščito vsakega evropskega državljana;

2. podpira Komisijo v zvezi z njenim prizadevanjem za vzpostavitev ambiciozne dolgoročne strategije, v kateri bosta ključna dejavnika informiranje in obveščanje,

3. spodbuja Komisijo, naj Svetu ne glede na obvezno pripravo triletnih poročil o državljanstvu Unije v skladu s členom 22 Pogodbe o EU takoj predlaga sprejetje skupnih konceptov in zavezujočih smernic, da se bo začel nujno potreben postopek usklajevanja;

4. spodbuja Komisijo, naj si že zdaj prizadeva za oblikovanje racionalizirane strukture, ki bo omogočila takojšnjo medsebojno izmenjavo in večjo izmenjavo dobre prakse, ter hkrati takoj začne s popisom vseh javnih in zasebnih sredstev v obliki gotovine in likvidnih sredstev ter vzpostavi različno sodelovanje med številnimi akterji, ki so se prostovoljno izrekli (v odgovoru na posvetovanje Komisije), da bodo sodelovali pri delu (države članice, tudi častni konzuli, lokalne skupnosti, nevladne organizacije);

5. poziva Komisijo, naj okrepi svoje prizadevanje na področju informiranja in obveščanja, zlasti z:
   - uvedbo enotne evropske telefonske številke, ki bo vsem državljanom Unije omogočila, da bodo navezali stik z informacijskim središčem za pridobitev vseh koristnih informacij v primeru kriznih razmer, v katerih je treba uvesti postopek konzularne zaščite, zlasti pa bodo imeli na voljo posodobljen seznam podatkov o veleposlaništvih in konzulatih držav članic, na katere se je mogoče obrniti;

- ozaveščanjem strokovnih krogov, ki se ukvarjajo s (kratkotrajnim ali dolgotrajnim) bivanjem državljanov Unije v tretjih državah, z razdelitvijo brošur, prilagojenih njihovi dejavnosti;

- vzpostavitvijo usklajene spletne strani, za katero bo pristojna Komisija in na kateri bodo objavljene turistične informacije ter zbrani in/ali povzeti turistični napotki vseh držav članic;

6. poziva Komisijo, naj pripravi priporočilo za države članice, v katerem bo predlagala, da bi bil v potnih listih njihovih državljanov natisnjen člen 20 Pogodbe o EU;

7. poziva Komisijo, naj v skladu s členom 192(2) Pogodbe ES predloži predlog o spremembi Sklepa 95/553/ES, da bodo vanj vključeni zlasti:
– diplomatska zaščita,
– identifikacija in repatriacija posmrtnih ostankov,
– poenostavitev postopkov, povezanih z denarnimi posojili;

8. nedvomno podpira pobudo, ki je že bila objavljena v poročilu Barniera, o ustanovitvi skupnih uradov na štirih poskusnih območjih, tj. na Karibskem otočju, Balkanu, v Indijskem oceanu in zahodni Afriki, ter spodbuja Komisijo, naj hkrati z ustanovitvijo skupnih uradov začne informacijsko kampanjo za državljane Unije, ki prebivajo na teh območjih, da bodo lahko opravili potrebne postopke za svojo prijavo;

9. meni, da mora Komisija, preden bodo skupni uradi v celoti prevzeli bistvene konzularne naloge (izdaja vizumov, overjanje dokumentov itd.), pomagati državam članicam, ki si prizadevajo za boljše medsebojno sodelovanje, zlasti:
   - na področju ocenjevanja in analize vaj in simulacij, izvedenih pod okriljem „vodilnih“ držav, da bi se še bolj izboljšala njihova sposobnost usklajevanja in odziva v primeru izjemnih okoliščin,
   - na področju usklajevanja in vzpostavitve logističnih zmogljivosti in sredstev na področju civilne zaščite;

10. prav tako poziva k usposabljanju in uporabi tehnologije za odpravo nekaterih pomanjkljivosti, kadar je mogoče, in/ali čim boljši porabi nekaterih sredstev, ki so še vedno premalo izkoriščena; v tem smislu mora Komisija zbrati zlasti sredstva za financiranje posebnega usposabljanja, ki ga zagotavljajo diplomati in konzularni uradniki držav članic ter je namenjeno častnim konzulom, ki že delujejo v tretjih državah; to usposabljanje bo postopno na voljo tudi uslužbencem Evropske unije, ko bodo skupni uradi in delegacije Unije tudi dejansko pristojni za konzularne naloge, ki jih zdaj opravljajo izključno predstavniki držav članic;

11. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.